

Zdešovská drbna

číslo 9

ročník I.

Vážení sousedé

Toto vydání jsem se rozhodl věnovat skoro celé nastávajícím prosincovým svátkům. V dnešní hektické době se mi zdá, že podstata Vánoc, jako svátků klidu a pohody, se nám někam vytratila. Z původních Vánoc se dnes stala honba za drahými dárky, drancování nákupních hyper super marketů. Neříkám, že o dárky nejde, vždyť děti se na ně celý rok těší, ale podle mě je potěší i to, že si na ně uděláme trochu více času než obvykle, a budeme se věnovat třeba společným hrám nebo výletům. Rozhodně to pro ně bude lepší, než aby jen "koukaly na bednu". V tomto čísle mám v úmyslu Vám všem připomenout původní smysl Vánoc, a tak jsem se snažil vyhledat, co se dalo a vešlo.

V novém roce se budu i nadále snažit vás krmit informacemi v tomto plátku, jen bych měl přání, aby bylo více příspěvatelů.

Nakonec Vám přeji šťastné, veselé a bezstresové Vánoce, a do nového roku hodně zdraví, štěstí, spokojenosti atd.

Váš souseď Medvěd

České tradice-Štědrý den

Štědrý den býval kdysi postním dnem, doprovázeným řadou lidových zvyků, od rozmanitých pověr až po poetické obyčeje. Např. během dne se měl dodržovat přísný půst. Rodiče slibovali dětem, že uvidí večer zlaté prasátko, pokud půst dodrží. Lidé také věřili, že počet sedících u štědrovečerního stolu nesmí být lichý, proto předem zvali hosty, aby se tomuto nebezpečí vyhnuli. Večeře byla vždy bohatá a měla obvykle několik chodů. Typickým pokrmem byl kuba (kroupy s houbami), hrachová nebo čočková polévka, hubník (nákyp s houbami); někdy se jedla také ryba, ale nebyla příliš oblíbená, protože platila za postní jídlo. Kapr se stal pokrmem vánočních tabulí teprve v 19. století. Štědrý den býval podle lidové víry nejvhodnějším dnem roku pro předvídání budoucnosti. Ráno se lidé chodili umýt k potoku či ke studni, aby byli celý rok zdraví. Dodnes lidé po večeři rozkrajují jablka a podle tvaru jaderníku odhadují osud. Pokud má jaderník podobu kříže, má přijít nemoc či dokonce smrt, hvězda přináší štěstí, majetek. Do vody se lije rozžhavené olovo a vzniklý tvar napovídá, co se stane, a nebo se po vodě pouštějí lodičky z ořechových skořápek, aby naznačily, který člen rodiny se dostane nejdále do světa.

Štědrovečerního stolu

chystá se o jeden talíř navíc, pro náhodného hosta

pod talíř se schová zlatý penizek šupinky z kapra pro štěstí, aby se nás držely penízky

od slavnostní večeře se nesmí vstát, ani kdyby někdo bušil na dveře, protože ten, kdo vstane, do roka zemře.

(zdroj-internet-Vánoční zvyky)

České tradice-Mikulášský průvod

Ještě v 18. století měl mikulášský průvod spíše masopustní ráz. V maškarních průvodech byli často k vidění dva, místo až čtyři Mikulášové. Ty na své pouti po vsi doprovázeli andělé, čerti, husaři, dragouni, hajduci a další řada dnes již neznámých masek. Teprve později zůstal Mikuláš pouze s čertem a andělem.

Kupříkladu v okolí Litomyšle býval mikulášský průvod velmi početný ještě na konci 19. století. Chodívalo se obyčejně dům od domu a tam, kde dostali laufň, oznamující příchod Mikuláše, od hospodáře povolení, se obyčejně šlo mnoho lidí. Součástí průvodu bývala muzika, za kterou do světnice postupně vcházeli dragouni, husaři, andělé a nakonec i Mikuláš. Andělé nosívali nejen pamlsky, ale i pokladničku, do které hospodář vhodil pár krejcarů, bohatší i zlatku. Mikuláš obdaroval děti, uložil hospodáři, aby se o ně řádně staral a poté nastal rej masek. Všichni tančili a radovali se, některé masky se snažily v místnosti něco odcizit a poté to prodat zpět hospodáři. Hospodář obvykle požádal kaprála o potrestání masek, posléze jim však odpustil a věnoval navrch pár krejcarů.

(zdroj-internet-www.ceske-tradice.cz)

slovo starosty

Vážení občané, blíží se konec roku, ve kterém se uskutečnily volby do zastupitelstev obcí. Zhodnocení práce za volební a letošní období bylo v minulém čísle Zdelovské drbny, přesto bych chtěl touto cestou poděkovat všem občanům, kteří se podíleli na práci v obci a není jim lhostejné, zda se v obci něco děje, nebo ne. Přeji jak nově zvoleným zastupitelům, tak i stávajícím elán do příštího volebního období, pokračování v práci, kterou jsme si předsevzali.

Dále přeji všem občanům Zdelova klidné prožití svátků vánočních a v novém roce hodně štěstí a zdraví.

Všechny občany zveme na veřejné zasedání zastupitelstva obce Zdelov, které se uskuteční v pátek 15. prosince 2006 v restauraci U Joudy a kde se bude projednávat a schvalovat rozpočet obce na rok 2007.

starosta obce Miroslav Bozetický

V sobotu dne 25. listopadu 2006
ve věku 64 let
nás navždy opustil

pan Bohumil Uher

Abych vás naladil na vánoční atmosféru, než napadne letošní sníh, předkládám pár fotek z loňské zimy. Pro ty, kdo to nepoznali, na fotce vlevo je borovice u lesa za Uhrovými. Vpravo cesta v lese za hájovnou.

foto-Medvěd

Vánoční stromeček

Historie zdobení vánočního stromečku není u nás příliš dlouhá. Traduje se, že první vánoční stromek v Praze postavil na Vánoce r. 1812 v Libeňském zámečku pro své štedrovečerní hosty ředitel Stavovského divadla J. K. Liebich. Velmi brzy pak vánoční stromek začala strojit česká šlechta a v měšťanských rodinách zcela zdomácněl ve 40. letech 19. století.

Dříve se vánoční stromeček zdobil cukrovím, lidovými výtvoří ze dřeva, pemíku či pečiva, dnes se používají třpytivé ozdoby z foukaného skla a barevné řetězy, ale opět se navracejí i přírodní ozdoby - například slaměné pletené, jablíčka, oříšky, plody mochnyně - oranžové hvězdičky.

VÝROČÍ

prosinec 2006

Trásáková Marie
Sršňová Milada
Hloušek Rudolf

77 let
77 let
73 let

blahopřejeme

Původně však stromeček ve vesnických chalupách nestál na stole, ale visel špičkou dolů. Obvykle se dnes stromeček odstrojuje na Tři krále, nebo první neděli po nich.

(zdroj-České tradice)

internetové stránky Zdelova- www.zdelov.cz

Kontakty OÚ: telefon/fax: 494 381 469 e-mail: ouzdelov@asc.cz

Na Štědrý den se zachovává až do večera přísný půst. Dětem, které se nemohou dočkat, se slíbují, že vydrží-li nejist, uvidí zlaté prasátko. Ke společné večeři se zasedá, když vyjde první hvězda.

Střevíc

Svobodné dívky házejí střevícem přes hlavu. Obrátí-li se patou ke dveřím, zůstanou doma. Obrátí-li se špičkou ke dveřím, provdají se a odejdou.

Barbora

4.12. - na svatou Barboru dávají do vázy vdavek chvilivé dívky napučenou třeshnovou větvíčku a čekají, že když do Vánoc rozkvete, mohly by se do roka vdát. Ale pozor! Větvíčka se musí trhat až po setmění, musí se dát na teplé místo a každý den zalévat mýrným prsknutím. Na kterou stranu se větvíčka otočí, z té strany přijde ženich

Sváteční kalendář 2006-2007 adventní neděle a další svátky

1.neděle adventní	3.12.2006
2.neděle adventní	10.12.2006
3.neděle adventní	17.12.2006
4.neděle adventní	24.12.2006

Štědrý den	24.12.2006	Silvestr	31.12.2006
Boží hod	25.12.2006	Nový rok	1.1.2007
sv.Štěpán	26.12.2006	Tři králové	6.1.2007
sv.Mláďátka betlémská	28.12.2006	Křest Páně	12.1.2007
Svátek Svaté rodiny	29.12.2006	Hronnice	2.2.2007

Historie vánoc

Češi se v 19. století těšili na příchod Vánoc dlouhé týdny a vůbec jim nevařilo, že peněz je poskrovnu a vánoční dárky, které nadělí Ježíšek, budou nejspíše velmi potřebné věci, které by se tak jako tak musely koupit.

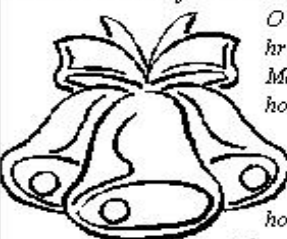
Dříve nebyly Vánoce ani tak o dárcích, jako spíše o vzájemné lásce a přátelství, radosti a pocitu sounáležitosti v rodině, která se šelha ke společným oslavám pod rodným krovem. Několik dnů před Vánoceci napekly hospodyně chléb a uložily ho do ošatek. V bohatších domácnostech daly k bočníkům péct také pečlivě upletené, žlutkem potřené a máslem pomaštěné vánočky z bílé mouky, rozinek a mandlí.

O Štědrém dnu od časného rána praskal v peci a kamnech oheň. Připravovala se štědrovečerní večeře. Vařil se hrách, čočka, několik druhů polévek, mezi nimiž nechyběla bramboračka a rybí polévka, pekl se kuba z krup a česneku. Mezi tím, co se hospodyně snažila v kuchyni zabavit děti, přinesl v některých krajích hospodář tajně stromeček a ustrojil ho do slavnostního hávu. Jinde se stavěly betlémy. Lidé se od rána postili, aby večer uviděli „zlaté prasátko“.

S přicházejícím soumrakem děti stále častěji vybíhaly ven, pozorovaly nebe a hlídaly, kdy se objeví první hvězdička. S první hvězdou si rodina sedla k slavnostnímu stolu prostřenému bílým ubrusem. Večeři zahajovala společná modlitba, vzpomínka na uplynulý rok a poděkování Bohu za vše dobré, co přinesl, i za to, co vzal. Nejdříve hospodyně postavila na stůl misu s hrachem. Klíček hrachu má podobu kalichu a podle tradice spojoval všechny stůlníky v dobrém i zlém. Potom paní domu odebrala z mísy po lžici pro každé z domácích zvířat.

Teprve pak si podle vážnosti a stáří nabírali ostatní. Po hrachu se podávaly polévky pro sílu, čočka, aby byly peníze, kuba, masitý pokrm nebo ryba pro radost. Kostí se dávaly na jeden talíř a po večeři je hospodář odnesl ve lněném ubrousku na jablono. Naposledy se na stole objevila vánočka a cukroví. Pila se bílá káva, čaj, nechybělo ani trochu piva, vína nebo hlt pálenky pro dobré zažití. Když zazvonil zvoneček, přinesl hospodář do místnosti stromeček ověšený jablíčky, sušeným ovocem, cukrovím, kostkami cukru zabalenými do barevných papírů, ořechy a řetězy. Na stromečku se zapálily svíčky a všichni zpívali koledy. Ty se pak u stromečku zpívaly každý večer, dokud se neodstrojil a Vánoce neskončily. Někde však stromeček neznali nebo ho považovali za německý zvyk a po starodávném způsobu strojili jesle. O svátku Narození Páně do nich kladli figurku novorozeňátka a přidávali postavíčky anděla, pastýřů a darovníků. Postavíčky tří králů a jejich průvodu se stávaly součástí betlémského výjevu až 6. ledna. O Štědrém večeru se po večeři věštilo. Na stůl se postavilo umývadlo a pouštěly se v něm lodičky ze skořápek vlašských ořechů. Lilo se olově. Přes rameno se směrem ke dveřím házela bota. Na venkově děvčata třásla bezem. Vdala se tam, odkud se ozval štěkot psa. Vyvrcholením štědrovečerních oslav byla půlnoční mše. Lidé se scházeli v kostele, kde vedle oltáře stály jesličky. Venku byla zima, sníh a tma. Uvnitř kostela, ohřátého dechem věřících, zářily svíce. Várhany doprovázely hlasy zpěváků, ke kterým se postupně všichni přidávali. Tak se o půlnoci Štědrého večera narodil v srdcích lidí Kristus. Všichni věřili, že je přítomen na bohoslužbě právě v tom jejich kostele. Cítili přítomnost lásky malého dítěte a s nadějí hleděli do nového roku.

internet- Malá encyklopedie Vánoc, V.Vavřínová

RADY MISTRA KUCHARĚ Klasická vánoční rybí polévka

Hlavy z kapra, jikry, 100g kořenové zeleniny (mrkev, celer, petržel), 40g másla, 40g hladké mouky, sůl, petrželka, muškátový květ nebo oříšek.

Hlavu kapra očistíme, zbavíme žaber a očí, vaříme asi 15 minut. Vývar procedíme, umícháme světlou jíšku a zahustíme vývar. Na másle osmažíme nastrouhanou nebo na jemné nudličky pokrájenou zeleninu, přidáme do polévky a uvaříme do měkka. Nakonec přidáme maso z hlavy, jikry nebo mlíčí, osolíme, okořeníme a přidáme zelenou petrželku. K polévce patří na kostičky nakrájená a osmažená houska.

Silvestr

Kdo má zájem se zúčastnit silvestrovských oslav v pohostinství U Joudy, necht se přihlásit do 22.prosince u paní Bozetickej.

Vánoční stromek pro zvířata

Proč teď článek o vánočním stromku? Vánoce jsou sice ještě poměrně daleko, ale pokud chceme potěšit nejen sebe a rodinu, ale i zvířata venku, je nutné si již teď nashromáždit některý materiál.

Čím vánoční stromek pro zvířata ozdobit?

Sýkora koňadra Hlavní bude syrový lůj či vnitřní sádlo, olejnatá semena (slunečnice, mák...), obilná zrna, bobule, ovoce, zelenina, žaludy, kaštiny či různé ořechy, šípky, jeřabiny, šišky, kůra (neloupat ze stromů, pouze sbírat ze země!), kukuřice, strouhanka, brambory...

Většinu těchto surovin seženete v přírodě právě v těchto týdnech. Dále se bude hodit rezná nit, provázek, špejle, párátko, můž či můžky.

S přípravou ozdob můžeme začít v podstatě ihned poté, co domů přineseme materiál. Za sychravých podzimních, dlouhých zimních a mnohde zajisté hektických předvánočních večerů tak můžeme zabavit děti na pěkně dlouho :-)

Před navěšením na stromeček je dobré materiál i již hotové ozdoby uchovávat v suchu. Dužnaté plody usušíme.

Co se dá z těchto materiálů vykouzlit?

Šišky

Asi nejjednodušší jsou korále - řetězy. Na ty lze použít podstatě vše, čím lze protáhnout provázek. Nejlepší jsou různé bobule či ovoce (sušené i čerstvé), zelenina. Menším dětem do materiálu připravíme dostatečně velké otvory, aby se neporanily při manipulaci s jehlou či jinými ostrými předměty. Takovéto řetězy ocení především ptáci.

Kaštiny, žaludy či ořechy můžeme použít na výrobu různých postaviček či zvířátek. Podobné, i když větší postavičky, lze udělat i z menších jablíček či jiného ovoce. Takovéto laskominy dávejte v lese spíše do nižších partií, aby k nim měli přístup třeba i divočáci či menší savci v případě ovoce či zeleniny.

Z většího ovoce či brambor můžeme udělat krmítka pro ptáky. Do ovoce vydlabeme dostatečně velký otvor, do kterého vložíme směs zrní, kterou můžeme promíchat s lojem. Vydlabanou část nevyhazujeme, ale zužitkujeme ji třeba na kúrové misticčky pro vysokou zvěř.

Šípky

Ze směsi loje a semen uděláme koule podobné těm, které jsou k dostání v prodejnách s potřebami pro zvířata. Tuto směs můžeme také použít k přípravě velkých semenných šišek. Otevřené šišky mohou být již vysemeněné, ale my jim ta semínka opět můžeme dodat. Směs pokládáme na jednotlivé listy šišky.

Ovoce či brambory také můžeme použít na tzv. ježky. Zapicháme do něj třeba větvičky jeřabin, makovice, žaludy, kaštiny...

Směs veškerého materiálu, který máme můžeme také vysypat do bedýnky pod stromem.

Výběr správného stromečku

Důležitý je i výběr správného stromku tak, aby se k němu zvířata mohla dostat a cítila se dostatečně bezpečně. Samozřejmě záleží také na tom, pro jaká zvířata je připravován.

Obecně lze říci, že by měl být menší, abychom měli šanci dosáhnout na dostatečné množství větví. Vyhlédneme si borovičku nebo smrk na světlíně v lese či na jeho okraji. Zde můžeme počítat i s příchodem vysoké zvěře, zajíců a dalších savců. Dobře lze použít i jehličnan na naší zahradě, parku. Zde ozdoby přizpůsobíme pro ptáky, veverky nebo i ježky, kteří se mohou v zimě probudit.

Při výběru lokality také zohledníme to, abychom laskominy mohli pravidelně doplňovat. Strom by tedy neměl být daleko od našeho bydliště.

Pokud tak budete činit, zvířata si na krmítka zvyknou a budou se sem pravidelně vracet. Pokud se budete chovat tiše a budete mít chvíli strpení, můžete být svědky krásné podívané.

O tomto nápadu se můžete zmínit i ve škole či jiném kolektivu a uspořádat třeba soutěž o nejnápaditější ozdobu a o doplňování stromečku se starat společně. Budeme rádi, když se nám a všem čtenářům se svými výtvary pochlubíte - zašlete nám fotografie vašich výtvorů či videa z prvního zdobení stromku.

Tato akce může být i významnou venkovní ekovýchovnou aktivitou v zimních měsících, kdy se většina ekovýchovných aktivit odehrává v klubovněch a třídách.

zdroj-www.priroda.cz

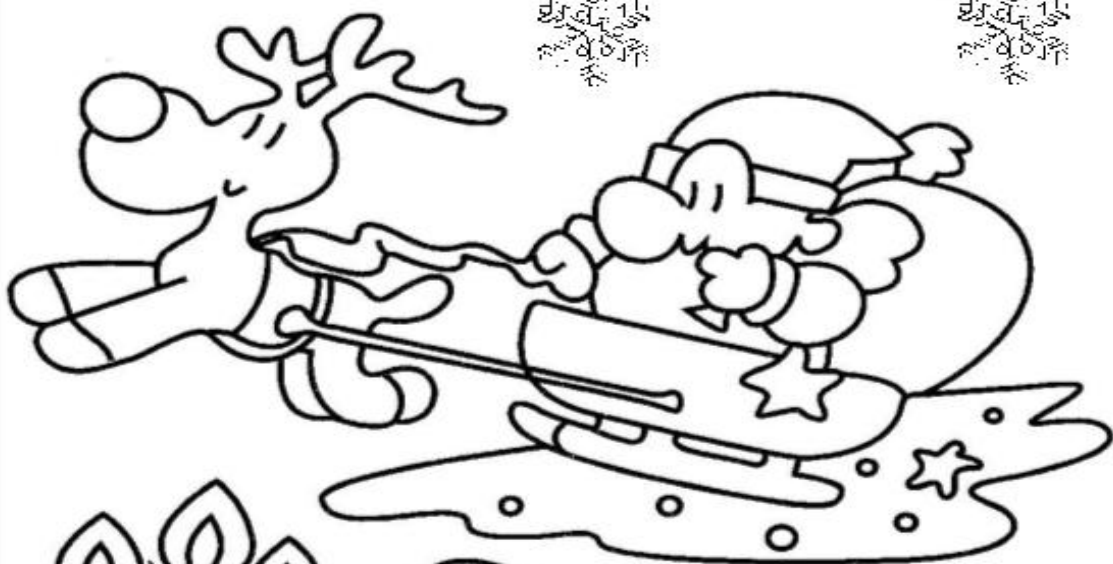

Z paměti naší babičky Vánoce

Jak jsme slavili Vánoce ve třicátých letech minulého století. Na Štědrý den mě maminka vzbudila v pět hodin. Rychle jsem se teple ustrojila a už jsem měla na násipi připravenou rozsvícenou lucernu, abych viděla. Maminka stála ve dveřích, abych se nebála a já chodila okolo každého stromu a volala jsem. Stromečku vstávej, ovoce dávej, umyj se,učeš se,je Štědrý den. Po celé vesnici se ozývalo volání a ráno se dohadovalo,kdo volal nejdříve. Všichni se snažili nejíst, údajně, abychom večer viděli zlaté prasátko. Maminka uvařila z jahel a hub kubu, vaříme ho ještě teď, ale vylepšujeme ho masem, aby lépe chutnal. Nepamatuji se, že by někde měli kapra. Maminka koupila každému uzenače, upekla perník. Na stole byly křížaly, sušené švestky a hrušky, lískové oříšky z naší ořešiny, linecké cukroví a kokosky, věneček fíků a trochu lusků Svatojánského chleba. Po večeři se každému rozřízlo jablko, když se objevila hvězdička,znamenalo to život, když byl křížek,údajně měla přijít smrt, ale vždy to nebylo pravda. Něco mlsného dostal pes i kočka a krávy si také přišly na své. Nějaké drobné praktické dárky také byly, ale poskrovnu. Všichni, ale byli spokojeni a snažili se, aby byl mír a klid. Na půlnoční jsme nechodili, vždycky bylo dost sněhu a mráz a muselo se až do Borohrádku. Za to, ale na první svátek vánoční,Boží hod,j sme chodili do kostela,i když mrzlo až praštělo. Nepamatuji se, že by na Vánoce nebyl sníh. Myslím si, že byli všichni šťastni.

Příspěvek poskytla paní Miloslava Dostálová.

šablony pro malování na sklo

Milé děti.
Počítám že jste se již skoro všechny setkaly s tímto druhem zábavy, a tak vám otiskuji pár šablon, abyste se nenudily. Barevné vyobrazení nechám na vás. Maminka z vás bude mít jistě ohromnou radost, až jí to přilepíte na čerstvě umytá okna. Přeji hodně malířských úspěchů.

Medvěď

Celková tabulka -podzim 2006

pořadí	název	body	skóre
1.	Dobruška A	37	51:10
2.	Borohrádek	27	30:18
3.	Zdelov	26	27:17
4.	Solnice A	26	26:17
5.	Petrovice	22	26:23
6.	Žďár	21	15:21
7.	Voděrády A	18	23:30
8.	Rychnov B	17	19:26
9.	Domašín	16	19:22
10.	Albrechtice	14	24:28
11.	Lípa A	14	18:26
12.	Černíkovice B	13	18:27
13.	Přepychy B	13	26:41
14.	Dobré A	13	14:30

Třebechovický Proboštův betlém

Třebechovické muzeum betlémů vlastní sbírku více než 160 betlémů z celých Čech vyrobených z různých materiálů a pocházejících od dob počátku českého betlémářství až po současnost. Nejcennějším exponátem muzea je proslulý betlém. mechanický Proboštův betlém, známý také jako Třebechovický.

Muzeum leží v severním rohu Masarykova náměstí. Kromě expozice známého Třebechovického betlému připravuje muzeum dlouhodobé výstavy dalších betlémů ze svých sbírek i betlémů zapůjčených. Součástí muzea je stálá prodejní výstava betlémů a tradičních dřevěných hraček. Ve sbírkách muzea je i vzácný ručně psaný a malovaný zpěvník Třebechovický literátský graduál z roku 1559.

Mechanický Třebechovický betlém je 7 m dlouhý, 3 m široký a 2 m vysoký. Celý je zhotoven z lipového dřeva a je starý téměř 120 let - lidový řezbář Josef Probošt ho s vydatnou pomocí Josefa Kapuciána vytvářel od roku 1885 více než 40 let. Mechanismus, který uvádí betlém do pohybu, sestavil pomocí dřevěných ozubených koleček a hřídelí Josef Friml. Mechanismus byl původně poháněn ručně klikou, dnes ho rozhýbává elektrický motor. Třebechovický betlém zachycuje známé biblické výjevy zasazené do života českého městečka konce 19. století. V betlémské krajině s měšťáckými domy, paláci, hradem a stromy jsou rozmístěny vyřezávané figurky, z nichž 51 provádí pohyb při práci a 120 se pohybuje na pásech. Betlém je netypický tím, že zobrazuje nejen Kristovo narození, ale i další fáze jeho života až po Zmrtvýchvstání. Štředem betléma jsou jeshičky, ve kterých jsou tradičně zastoupeny figury svaté rodiny: sv. Josef kolébá Ježíška v kolíbe a Panna Marie klečíc přihlíží. V koutě stojí vůl a osel, z venku do jeshiček nahlížejí klanici se pastýři. Od jeshiček se po obou stranách rozvíjejí výjevy na osmi terasách, dole s postavami českých řemeslníků, muzikantů, horníků a pastevců, nahoře s královským průvodem a biblickými výjevy.

Adresa: Třebechovické muzeum betlémů, Masarykovo nám. 24, 503 46 Třebechovice pod Orebem

Muzeum je otevřeno od května do září od 9 do 17 hodin a od října do dubna od 9 do 16 hodin denně mimo pondělí. V listopadu zavřeno. Budova umožňuje bezbariérový přístup.

(zdroj-internet-www.betlem.cz)

Z historie fotbalu

Foceno na hřišti v Lukavici u RK, v létě 1973, před zápasem okresní soutěže Lukavice-Zdelov, který jsme vyhráli 4:3. Zleva nahoře: Milan Fuksa, Pepa Důbek, Eman Seidel senior, Milan Novák (švagr Emany, bytem Praha), Joska Sokol, Sláva Straka a Miloň Pácha (náhradník, oba z Kostece). Dole zleva: Petr Dostál, Milan Provazník, Ivoš Daniš (Kostelec), Láďa Sršeň, Jindřich Urbánek.

výstavba hřiště

